

REVIEW ONDERZOEK SLACHTOFFERHULP

*Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving
naar implementatie van de aanbevelingen in slachtofferhulp op
Curaçao*

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving

December 2016

Colofon

Uitgever: Raad voor de rechtshandhaving

Jaar: 2016

Maand: December

Plaats: Willemstad, Curaçao

Vindplaats Internet: www.raadrechtshandhaving.com

Inhoudsopgave

Colofon	3
Inhoudsopgave	5
Lijst met gebruikte afkortingen	7
Voorwoord	9
Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	11
1. Inleiding	17
1.1. Aanleiding	17
1.2. De Onderzoeksvraag	17
1.3. Doelstelling en toetsingskader	17
1.4. Onderzoeksaanpak en - methode	17
1.5. Leeswijzer	18
2. Implementatie aanbevelingen	21
2.1. Inleiding	21
2.2. Het Ministerie van Justitie	21
2.3. Het Bureau Slachtofferhulp Curaçao	23
2.4. Het Korps Politie Curaçao	26
2.5. Het Openbaar Ministerie	28
3. Analyse, conclusies en aanbevelingen.	31
3.1. Analyse	31
3.2. Conclusies	35
3.3. Aanbevelingen	35

Lijst met gebruikte afkortingen

ARG:	Aanwijzing Relationeel Geweld
BSH:	Bureau Slachtofferhulp
CBS:	Centraal Bureau voor de Statistiek
OM:	Openbaar Ministerie
KPC:	Korps Politie Curaçao
Raad:	Raad voor de rechtshandhaving
RG:	Relationeel Geweld
VN:	Verenigde Naties
VN Verklaring:	General Assembly van de Verenigde Naties bij resolutie nummer 40/34 op 29 november 1985 aangenomen Verklaring van de “Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power”
WvSv:	Wetboek van Strafvordering van Curaçao

Voorwoord

In zijn Jaarplan voor 2016 heeft de Raad voor de rechtshandhaving (hierna ook: de Raad) vastgelegd welke onderzoeken worden uitgevoerd. Eén van deze onderwerpen is het review-onderzoek Slachtofferhulp. Dit is een vervolg op het eerder onderzoek van de Raad naar het bestaan, de opzet en de werking van slachtofferhulp op Curaçao.

Goed georganiseerde en effectieve slachtofferhulp kan bijdragen aan het beperken van de impact van een delict op het slachtoffer en aan het vertrouwen van de burger in de samenleving. Met genoemd oogmerk heeft de Raad het eerdergenoemde onderzoek in 2012 gedaan en aanbevelingen geformuleerd.

De Raad spreekt de hoop en de verwachting uit dat deze vervolg-inspectie zal bijdragen aan een voorspoedige implementatie van de aanbevelingen die nog niet (volledig) zijn opgevolgd.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. T.P.L. Bot, voorzitter

Mr. F.E. Richards

Mr. G.H.E. Camelia

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Dit inspectierapport betreft de wijze waarop invulling is gegeven aan de aanbevelingen die de Raad heeft gegeven naar aanleiding van de inspectie naar het bestaan, de opzet en de werking van slachtofferhulp in Curaçao van december 2012.

Voor wat betreft de algemene aanbevelingen aan de Minister van Justitie heeft de Raad vijf aanbevelingen geformuleerd. Van vorengenoemde vijf algemene aanbevelingen zijn er drie aanbevelingen die specifiek betrekking hebben op het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.

Uit dit onderzoek is gebleken dat drie aanbevelingen volledig zijn uitgevoerd. Het betreft respectievelijk de aanbevelingen: “draag zorg voor het jaarlijks opvoeren van voldoende middelen op de landsbegroting ten behoeve van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao”, “onderteken de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao” en “het daarheen te leiden dat in de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao de daarna volgende tien (10) punten worden opgenomen”. Het Ministerie heeft geen invulling gegeven aan de twee aanbevelingen: “stel de beginselen uit de VN-verklaring zoveel mogelijk in nationale regelingen vast als rechten van de slachtoffers” en “richt een nationaal fonds op ter compensatie van slachtoffers van strafbare feiten”.

In het rapport van december 2012 zijn er twee aanbevelingen ten aanzien van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao geformuleerd. Er is een Ministeriele Beschikking van 10 april 2014 (No. 2013/025589) waarin aan het BSH een subsidie voor twee jaren is toegekend, zijnde van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015. Daarmee is voldaan aan de aanbeveling om aan het BSH een subsidie toe te kennen. Het BSH heeft de tweede aanbeveling grotendeels uitgevoerd. De tweede aanbeveling is vanwege beperkte financiële middelen niet volledig uitgevoerd. De tweede aanbeveling was:

Het daarheen te leiden dat in de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao de volgende punten worden opgenomen:

- a) de organisatiestructuur van het Bureau Slachtofferhulp moet op korte termijn worden geformaliseerd. Hiervoor moeten op korte termijn een

orgaanbeschrijving, functiebeschrijvingen, procesbeschrijvingen, werkinstructies en werkafspraken worden vastgesteld en geformaliseerd;

- b) op grond van de geformaliseerde organisatiestructuur en functiebeschrijvingen dienen de openstaande vacatures te worden opgevuld;
- c) het bureau dient een jaarplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;
- d) het bureau dient een opleidingsplan te ontwikkelen en te implementeren;
- e) het bureau dient een meerjarenplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;
- f) het bureau dient erop toe te zien dat jaarlijks financiële verantwoording wordt afgelegd conform artikel 21 van de Subsidieverordening Curaçao 2007 (A. B. 2007 no. 104);
- g) het bureau dient structureel overleg te voeren met het Korps Politie Curaçao, waarbij de gemaakte afspraken worden vastgelegd;
- h) het bureau moet onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar. Het bureau doet naar aanleiding van de bevindingen aanbevelingen aan de overheid;
- i) het bureau verricht onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten;
- j) het bureau dient te beschikken over een adequaat administratiesysteem waarbij onder meer notulen van vergaderingen en besluiten van het bestuur worden bijgehouden;
- k) het bestuur dient op korte termijn de jaarverslagen over de periode 2008 tot en met 2011 van Bureau Slachtofferhulp Curaçao te accorderen.

Behoudens deze twee aspecten van de tweede aanbeveling namelijk “onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar” en “het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten”, is de tweede aanbeveling opgevolgd.

In het rapport van december 2012 zijn er vier (4) aanbevelingen ten aanzien van het KPC geformuleerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat de vier (4) aanbevelingen aan de

Minister ten aanzien van het KPC niet zijn uitgevoerd. De Raad acht het noodzakelijk dat alsnog op korte termijn uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen.

De Raad heeft in het bovengenoemde rapport van oktober 2012 ten aanzien van het OM één aanbeveling geformuleerd. De informatievoorziening aan slachtoffers moest verder worden verbeterd. Met ingang van juli 2015 is het OM gestart met het bijhouden van de opgeroepen benadeelde partijen, waarbij de slachtoffers in een persoonlijk gesprek worden ingelicht. Het OM is dus gestart met de uitvoering van de aanbeveling.

Aanbevelingen aan de Minister

Ten aanzien van de algemene aanbevelingen aan de Minister:

Voer de nog niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie van december 2012 uit. Het betreft deze twee aanbevelingen: “stel de beginselen uit de VN-verklaring zoveel mogelijk in nationale regelingen vast als rechten van de slachtoffers” en “richt een nationaal fonds op ter compensatie van slachtoffers van strafbare feiten”.

Voorts beveelt de Raad de Minister aan om conform planning van het Ministerie alle inspanningen te verrichten om in de komende jaren de subsidie voor de Stichting te verhogen.

Aanbevelingen aan de Minister met betrekking tot het BSH:

Stel de financiële middelen beschikbaar aan het BSH om:

- Opleidingen te bekostigen;
- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar;
- Onderzoek te verrichten naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten.

Aanbevelingen aan de Minister betrekking tot het KPC:

Voer alle vier (4) aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie naar het bestaan, de opzet en de werking van slachtofferhulp in Curaçao van december 2012 uit. Het betreft de volgende vier aanbevelingen:

- Voer structureel overleg met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.
- Ontwikkel op korte termijn (in overleg met het Bureau Slachtofferhulp) richtlijnen / instructies waarin criteria worden opgenomen met betrekking tot doorverwijzing van slachtoffers.
- Organiseer in samenwerking met het Bureau Slachtofferhulp op korte termijn en vervolgens op reguliere basis cursussen met betrekking tot slachtofferhulp.
- Registreer bij alle aangiftepunten het aantal personen /slachtoffers dat vanuit het Korps Politie Curaçao is doorverwezen dan wel is geadviseerd om zich bij het Bureau Slachtofferhulp te melden.

In het geval dat bepaalde aanbevelingen door gewijzigde omstandigheden niet of slechts in een aangepaste vorm of gedeeltelijk kunnen worden uitgevoerd dient het KPC de Minister daaromtrent te informeren.

Aanbevelingen aan de Minister met betrekking tot het OM

Geef verdere uitvoering aan de aanbeveling ten aanzien van deze inspectie.

1

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Deze inspectie heeft betrekking op de implementatie van de aanbevelingen zoals geformuleerd in het inspectierapport van december 2012.

In december 2012 heeft de Raad het inspectieonderzoek naar het bestaan, de opzet en de werking van slachtofferhulp op Curaçao afgerond en aangeboden aan de Minister van Justitie. Thans is aan de orde de implementatie van de aanbevelingen zoals geformuleerd in het inspectierapport van 2012. Mitsdien is dit een vervolg op het eerdergenoemde onderzoek van de Raad over slachtofferhulp.

1.2. De Onderzoeksvraag

De Raad voor de rechtshandhaving heeft het onderzoek toegespitst op de beantwoording van de volgende onderzoeksvraag:

In hoeverre zijn de aanbevelingen ten aanzien van slachtofferhulp uitgevoerd?

Gekeken zal worden of de aanbevelingen geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. De Raad zal tevens nagaan of er plannen zijn om de aanbevelingen op korte termijn te implementeren.

1.3. Doelstelling en toetsingskader

Het doel van deze inspectie is om te toetsen in hoeverre de aanbevelingen ten aanzien van slachtofferhulp zijn uitgevoerd. De implementatie van de aanbevelingen van de Raad naar aanleiding van de inspecties bieden de betrokken autoriteiten handvatten om, waar nodig, de effectiviteit en kwaliteit van de werkzaamheden te verbeteren.

1.4. Onderzoeksaanpak en - methode

1.4.1. Het onderzoeksteam

Het onderzoek is uitgevoerd door de inspecteurs van de Raad in de maanden januari 2016 tot en met april 2016. De inspecteurs hebben elkaar wederzijds ondersteund door - onder andere - het uitwisselen van gegevens en expertise.

1.4.2. Reikwijdte onderzoek

De Raad onderzoekt de periode januari 2013 tot en met december 2015. Gekeken zal worden of de aanbevelingen geheel of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. De Raad zal tevens nagaan of er plannen zijn om de aanbevelingen op korte termijn te implementeren.

1.4.3. Onderzoeksmethode

Het onderzoeksteam heeft allereerst aan de organisaties een vragenlijst voorgelegd met het verzoek om aan te geven in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen zijn opgevolgd.

1.5. Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit drie hoofdstukken. Het begint met de samenvatting, conclusies en aanbevelingen. In het eerste hoofdstuk zijn de aanleiding, de doelstelling van het onderzoek, het toetsingskader, de onderzoeksvraag en de onderzoeksaanpak en -methode uitgewerkt. In hoofdstuk twee wordt weergegeven in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen uit het rapport slachtofferhulp uit 2012 zijn uitgevoerd. Hoofdstuk drie bevat de analyse, conclusies en de aanbevelingen.

2

2. Implementatie aanbevelingen

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk is nagegaan in hoeverre en in welke mate de aanbevelingen uit het rapport slachtofferhulp uit 2012 zijn uitgevoerd. Daarbij zal per aanbeveling worden nagegaan welke acties of handelingen zijn verricht ter uitvoering van de aanbevelingen.

2.2. Het Ministerie van Justitie

1. Aanbeveling:

Draag zorg voor het jaarlijks opvoeren van voldoende middelen op de landsbegroting ten behoeve van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.

Implementatie:

Voor wat betreft het zorgdragen voor voldoende middelen op de landsbegroting ten behoeve van de Stichting Slachtofferhulp Curaçao, heeft het Ministerie van Justitie de Raad geïnformeerd dat conform de begrotingen en de jaarrekeningen over de periode 2010 t/m 2015 subsidie aan de Stichting is verstrekt. Het BSH heeft ook bevestigd dat zij over genoemde periode subsidie heeft ontvangen.

2. Aanbeveling:

De Raad adviseert om de beginselen uit de VN verklaring zoveel mogelijk in nationale regelingen vast te stellen als rechten van de slachtoffers.

Implementatie:

Het Ministerie heeft nog geen uitvoering gegeven aan deze aanbeveling.

3. Aanbeveling:

De Raad stelt voor om een nationaal fonds ter compensatie van slachtoffers van strafbare feiten op te richten.

Implementatie:

Het Ministerie heeft nog geen uitvoering gegeven aan deze aanbeveling.

4. Aanbeveling:

Onderteken de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.

Implementatie:

Het Ministerie heeft in 2013 geopteerd, in afwijking van de voorgaande jaren, om met toepassing van artikel 14, derde lid, van de Subsidieverordening 2007 Curaçao een subsidie voor een periode van twee jaren toe te kennen onder voorwaarde van jaarlijkse verantwoording. In 2015 is wederom dezelfde procedure gehanteerd.

5. Aanbeveling:

Het daarheen te leiden dat in de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao de volgende punten worden opgenomen:

- a) de organisatiestructuur van het Bureau Slachtofferhulp moet op korte termijn worden geformaliseerd. Hiervoor moeten op korte termijn een orgaanbeschrijving, functiebeschrijvingen, procesbeschrijvingen, werkinstructies en werkafspraken worden vastgesteld en geformaliseerd;*
- b) op grond van de geformaliseerde organisatiestructuur en functiebeschrijvingen dienen de openstaande vacatures te worden opgevuld;*
- c) het bureau dient een jaarplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;*
- d) het bureau dient een opleidingsplan te ontwikkelen en te implementeren;*

- e) *het bureau dient een meerjarenplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;*
- f) *het bureau dient erop toe te zien dat jaarlijks financiële verantwoording wordt afgelegd conform artikel 21 van de Subsidieverordening Curaçao 2007 (A. B. 2007 no. 104);*
- g) *het bureau dient structureel overleg te voeren met het Korps Politie Curaçao, waarbij de gemaakte afspraken worden vastgelegd;*
- h) *het bureau moet onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar. Het bureau doet naar aanleiding van de bevindingen aanbevelingen aan de overheid;*
- i) *het bureau verricht onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten;*
- j) *het bureau dient te beschikken over een adequaat administratiesysteem waarbij onder meer notulen van vergaderingen en besluiten van het bestuur worden bijgehouden;*
- k) *het bestuur dient op korte termijn de jaarverslagen over de periode 2008 tot en met 2011 van Bureau Slachtofferhulp Curaçao te accorderen.*

Implementatie:

Er is een Ministeriele Beschikking van 10 april 2014 (No. 2013/025589) waarin aan het BSH een subsidie voor twee jaren is toegekend, zijnde van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015. Daarin zijn de punten van de Raad meegenomen.

2.3. Het Bureau Slachtofferhulp Curaçao

1. Aanbeveling:

Onderteken de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.

Implementatie

Het BSH heeft in 2015 een subsidie voor een periode van twee jaren gekregen onder voorwaarde van jaarlijkse verantwoording

2. Aanbeveling:

Het daarheen te leiden dat in de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao de volgende punten worden opgenomen:

- a) de organisatiestructuur van het Bureau Slachtofferhulp moet op korte termijn worden geformaliseerd. Hiervoor moeten op korte termijn een orgaanbeschrijving, functiebeschrijvingen, procesbeschrijvingen, werkinstructies en werkafspraken worden vastgesteld en geformaliseerd;*
- b) op grond van de geformaliseerde organisatiestructuur en functiebeschrijvingen dienen de openstaande vacatures te worden opgevuld;*
- c) het bureau dient een jaarplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;*
- d) het bureau dient een opleidingsplan te ontwikkelen en te implementeren;*
- e) het bureau dient een meerjarenplan vast te stellen, welk plan goedkeuring van de Minister behoeft;*
- f) het bureau dient erop toe te zien dat jaarlijks financiële verantwoording wordt afgelegd conform artikel 21 van de Subsidieverordening Curaçao 2007 (A. B. 2007 no. 104);*
- g) het bureau dient structureel overleg te voeren met het Korps Politie Curaçao, waarbij de gemaakte afspraken worden vastgelegd;*
- h) het bureau moet onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar. Het bureau doet naar aanleiding van de bevindingen aanbevelingen aan de overheid;*
- i) het bureau verricht onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten;*
- j) het bureau dient te beschikken over een adequaat administratiesysteem waarbij onder meer notulen van vergaderingen en besluiten van het bestuur worden bijgehouden;*

k) het bestuur dient op korte termijn de jaarverslagen over de periode 2008 tot en met 2011 van Bureau Slachtofferhulp Curaçao te accorderen.

Implementatie

In de Ministeriele Beschikking van 10 april 2014 (No. 2013/025589) waarin aan het BSH een subsidie voor twee jaren is toegekend zijn bovengenoemde aanbevelingen opgenomen. Ten aanzien van de implementatie van de aanbevelingen, is het volgende geconstateerd:

a. De orgaanbeschrijving en procesbeschrijving van het BSH zijn door externen opgesteld. De kleinschaligheid van de organisatie en de druk hierop vereisen echter volgens het bestuur van het Bureau om een meer organische functioneren van de organisatie. Het bestuur is van mening dat de dagelijkse praktijk niet zonder meer aansluit op de lijnen zoals in deze documenten opgenomen. De orgaanbeschrijving en procesbeschrijvingen zijn volgens het bestuur geformaliseerd, maar dienen meer als richtlijn binnen de organisatie.

b. Bij het BSH is er sprake van een groot verloop. Sinds 2012 zijn er functies opgevuld en weer opengevallen. Ten tijde van het onderzoek waren niet alle functies ingevuld. Factoren die daarbij een rol spelen zijn:

- medewerkers en vrijwilligers kiezen voor beter betaalde banen met minder werkdruk;
- hoge werkdruk bemoeilijkt de werving en inwerking van nieuw personeel;
- beperkte financiële middelen.

c. Dit is een standaard vereiste van het Ministerie die ook jaarlijks door het BSH wordt nagekomen. Ook wordt bij de subsidieaanvraag standaard een activiteitenplan ingediend op grond van de Subsidieverordening 2007.

d. Ongeveer om de twee jaar wordt door het BSH een training georganiseerd voor nieuwe vrijwilligers waar de oude medewerkers en andere vrijwilligers als opfrissing ook aan meedoen. Ten tijde van het onderzoek was er volgens het BSH geen financiële middelen voor opleidingen.

e. De samenwerkingsovereenkomsten worden voor twee jaar aangegaan. De Stichting kan op grond hiervan geen meerjarenplannen opstellen.

- f. Het jaarlijks afleggen van een financiële verantwoording is volgens het Ministerie van Justitie en het BSH een standaard vereiste bij het aangaan van de subsidierelatie. Tevens is het BSH verplicht om een accountantsverklaring in te leveren.
- g. Het BSH heeft altijd overleg gehad met het KPC volgens het BSH en het Ministerie, maar de afspraken worden niet structureel vastgelegd.
- h. Het BSH heeft het Ministerie geïnformeerd dat met het huidige budget er geen financiële ruimte is voor additionele activiteiten zoals onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar.
- i. Het BSH heeft het Ministerie geïnformeerd dat met het huidige budget er geen financiële ruimte is voor additionele activiteiten zoals het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten.
- j. De digitale administratie van het BSH is nog altijd niet volledig operationeel. Het is gebleken dat in het verleden opgezette netwerken niet aansluiten op de modernere netwerken en systemen. Het afstemmen van deze systemen en netwerken zal een extra investering in soft- en hardware vergen, waarvoor de financiële middelen ontbreken. Voor de dienstverlening aan de klanten is de huidige stand van de administratie adequaat, aldus het BSH.
- k. De jaarverslagen over de periode 2008 tot en met 2011 van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao zijn als onderbouwing gebruikt en waren noodzakelijk bij de aanvraag van nieuwe zorgcontracten bij het Ministerie van Justitie.

2.4. Het Korps Politie Curaçao

1. Aanbeveling:

Voer structureel overleg met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.

Implementatie

Er is geen structuur ontwikkeld waarin overleg dient plaats te vinden tussen het Bureau Slachtofferhulp en het KPC, maar er vindt regelmatig overleg plaats op zaakniveau tussen beide instanties.

2. Aanbeveling:

Ontwikkel op korte termijn (in overleg met het Bureau Slachtofferhulp) richtlijnen / instructies waarin criteria worden opgenomen met betrekking tot doorverwijzing van slachtoffers.

Implementatie:

Er zijn door het KPC geen officiële instructies met criteria ontwikkeld. De slachtoffers worden vanuit aangiftepunten doorverwezen naar het Bureau Slachtofferhulp en bij incidenten waarbij de procedure "Optreden Plaats delict" wordt opgestart, wordt de piketfunctionaris van het Bureau Slachtofferhulp via de Centrale Meldkamer van het KPC ingelicht.

3. Aanbeveling:

Organiseer in samenwerking met het Bureau Slachtofferhulp op korte termijn en vervolgens op reguliere basis cursussen met betrekking tot slachtofferhulp.

Implementatie

Het Ministerie van Justitie heeft geen middelen op de begroting opgevoerd ten behoeve van het Bureau Slachtofferhulp aldus het KPC. Het vorenstaande brengt met zich mee dat het KPC onmogelijk (aangezien er geen "from the shelf" cursussen in dit kader intern beschikbaar zijn) maatwerk cursussen (met borging) organiseren. Bovendien beschikt het KPC niet over een interne opleidingsafdeling, maar worden de opleidingen voornamelijk bij het ORV ingekocht. Steeds wisselend personeel (al dan niet vrijwillig) bij het Bureau Slachtofferhulp wordt door het KPC ook als een belemmerende factor gezien bij de executie van een continuerend scholingsplan. Personeel van het KPC en de SSHC hebben wel gezamenlijk deelgenomen aan cursussen en themadagen op het gebied van o.a. Mensensmokkel, Mensenhandel Relationeel Geweld, en is er een presentatie geweest van het Bureau Slachtofferhulp aan het personeel van de meldkamer, ter optimalisering van de samenwerking.

4. Aanbeveling:

Registreer bij alle aangiftepunten het aantal personen /slachtoffers dat vanuit het Korps Politie Curaçao is doorverwezen dan wel is geadviseerd om zich bij het Bureau Slachtofferhulp te melden.

Implementatie

Er zijn vooralsnog geen registers door het KPC aangelegd.

2.5. Het Openbaar Ministerie

1. Aanbeveling:

Verbeter verder de informatievoorziening aan slachtoffers.

Implementatie:

Met ingang van juli 2015 is bij het OM gestart met een systeem voor het bijhouden van de opgeroepen benadeelde partijen. In de periode juli 2015 t/m december 2015 heeft de slachtoffermedewerkster van het OM met 30 slachtoffers een persoonlijk gesprek gevoerd. Daarvan zijn 16 gevallen reeds afgehandeld, terwijl voor 4 gevallen nog geen oplossing is of heeft de benadeelde partij geen contact meer opgenomen met de medewerkster slachtofferzorg. Van de resterende zaken zijn 4 nog in behandeling bij de slachtofferzorg medewerkster en 6 zijn nog in behandeling bij de verantwoordelijke officieren van Justitie.

3

3. Analyse, conclusies en aanbevelingen.

3.1. Analyse

Ten aanzien van de algemene aanbevelingen aan de Minister:

Uit dit onderzoek is gebleken dat van de vijf (5) aanbevelingen aan de Minister er drie van deze aanbevelingen volledig zijn uitgevoerd. Het betreft respectievelijk de aanbevelingen: “draag zorg voor het jaarlijks opvoeren van voldoende middelen op de landsbegroting ten behoeve van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao”, “onderteken de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao” en “het daarheen te leiden dat in de (meerjarige) samenwerkingsovereenkomst met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao de daarna volgende tien (10) punten worden opgenomen”. Het gevolg is dat de stichting verzekerd is van de overheidsbijdrage. Het resultaat is dat de stichting niet (volledig) afhankelijk is van particuliere bijdrage. Door de subsidiering kan de Minister ook invulling geven aan het overheidsbeleid met betrekking tot slachtofferhulp.

Het Ministerie heeft geen invulling gegeven aan de twee aanbevelingen: “stel de beginselen uit de VN-verklaring zoveel mogelijk in nationale regelingen vast als rechten van de slachtoffers” en “richt een nationaal fonds op ter compensatie van slachtoffers van strafbare feiten. Dit heeft tot gevolg dat de internationale rechten van lokale slachtoffers nog niet volledig afgedekt zijn en dat de overheid derhalve in gebreke is met de nakoming van de internationale verplichtingen.

Ten aanzien van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao

In het rapport van december 2012 zijn er twee aanbevelingen ten aanzien van het Bureau Slachtofferhulp Curaçao geformuleerd. Er is een Ministeriele Beschikking van 10 april 2014 (No. 2013/025589) waarin aan het BSH een subsidie voor twee jaren is toegekend, zijnde van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015. Daarmee is voldaan aan de aanbeveling om aan het BSH een subsidie toe te kennen. Het BSH heeft de tweede aanbeveling grotendeels uitgevoerd. De tweede aanbeveling is

vanwege beperkte financiële middelen niet volledig uitgevoerd. Behoudens deze twee aspecten van de tweede aanbeveling namelijk “onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar” en “het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten”, is de tweede aanbeveling opgevolgd.

Het Bureau merkt op dat de organisatie van beperkte omvang is, waardoor de organisatie minder in staat is om bepaalde administratieve c.q. bureaucratische structuren te implementeren. De aanbeveling van de Raad strekt ertoe om de organisatiestructuur te formaliseren. De mate van flexibiliteit van de organisatiestructuur zou bij de vaststelling van de organisatiestructuur als uitgangspunt kunnen dienen.

Volgens de Stichting is de door hun gewenste verdere professionalisering van hun diensten en interne organisatie, alleen mogelijk bij een verhoging van de subsidie. Extra investeringen in de organisatie zullen daarom voor het komende paar jaar, gezien de zeer krappe begroting, onmogelijk zijn, aldus het Bestuur. De Raad herkent en erkent dat bij alle organisaties en instellingen van de overheid geluiden hoorbaar zijn dat er tekort is aan financiële middelen. De Raad heeft echter bij diverse organisatie en instellingen vastgesteld dat door intensieve samenwerking diverse doelen worden behaald welke anderszins financieel niet konden worden afgedekt. Daarom acht de Raad het raadzaam dat de stichting creatieve samenwerkingsvormen aangaat met andere organisaties teneinde de financiële beperkingen te overbruggen.

Volgens het BSH is uitbreiding van het aantal fte's van groot belang voor de dienstverlening van de organisatie. De belasting op de huidige medewerkers is volgens de organisatie onredelijk. Een aantal medewerkers is dan ook meermaals A.O. verklaard door de ARBO maar hebben hun werkzaamheden toch voortgezet. Het een en ander wordt waar mogelijk opgevangen door vrijwilligers hetgeen geenszins een ideale situatie is. De Raad deelt de mening van het Bureau dat het ondervangen van reguliere werkzaamheden door vrijwilligers op structurele wijze geen goede zaak is. Dit acht de Raad ook een reden om de organisatiestructuur vast te stellen waardoor op basis van een gedegen onderzoek en interne analyse het aantal fte's kan worden vastgesteld.

Volgens het BSH was er ten tijde van het onderzoek verder geen ruimte op de begroting voor opleidingen. Daardoor was een opleidingsplan volgens de organisatie dan ook overbodig. De Raad deelt deze zienswijze niet. Het is van eminent belang dat er een (meerjarig) opleidingsplan is voor de organisatie. Opleiding en training is niet

altijd budgetgebonden aangezien er ook kennis en ervaring kan worden verkregen door bijvoorbeeld het lopen van werkstage bij andere organisaties of ketenpartners.

De Stichting maakt geen langere termijn plannen omdat het alleen op korte termijn een taakstelling krijgt van de overheid. Dit bemoeilijkt, naar eigen zeggen, uiteraard wel het goed functioneren van de organisatie omdat er geen lange termijn trajecten ingezet kunnen worden. Voor elke organisatie, en zeker een gesubsidieerde instelling zoals het BSH, is het van eminent belang dat voor de subsidieverstrekker duidelijkheid is omtrent een lange termijnplanning. Het is een indicatie voor de subsidieverstrekker dat de doelstellingen voor langere termijn gewaarborgd zijn. De Raad acht het daarom in het belang van de organisatie dat zij alsnog overgaan tot het opstellen van een meerjaren planning.

Volgens de Stichting zal het afstemmen van de systemen en netwerken een extra investering in soft- en hardware vergen. De Stichting beschikt op dit moment niet over de noodzakelijke middelen om dit traject volledig af te ronden. De Raad ziet dat er hier meer synergie en samenwerking kan zijn met andere vergelijkbare organisaties in het veld. De Raad heeft kennis genomen van mogelijkheden om aangepaste systemen van andere organisaties over te nemen.

Artikel 14, eerste lid, van de Subsidieverordening 2007 stelt dat de beschikking tot het verlenen van subsidie een omschrijving van de activiteiten bevat waarvoor subsidie wordt verleend, het bedrag van de subsidie en zo nodig het tijdvak waarbinnen de activiteiten zullen plaatsvinden. De Raad heeft inzage gekregen in de Ministeriële Beschikking van 10 april 2014 waarin aan de Stichting Slachtofferhulp een subsidie wordt verleend over het begrotingsjaar 2014 en 2015. In vorengenoemde MB is in artikel 3, vierde lid, sub g en sub h opgenomen dat het “onderzoek doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar” en “het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten” als subsidievoorwaarden zijn opgenomen. Voor wat betreft het tekort aan financiële middelen heeft het Ministerie van Justitie aangegeven dat sinds 2010 elk jaar een groter bedrag aan subsidie is toegewezen aan het BSH. De intentie van het ministerie om in 2015 een bedrag van NAFI. 448.000,00 aan het BSH toe te kennen is vanwege de precare financiële situatie van het Land niet gehonoreerd. Het streven is om alsnog budget neutraal het subsidiebedrag aan te vullen tot vorengenoemd bedrag. De Raad hoopt dat dit streven wordt gerealiseerd zodat de aanbevelingen alsnog kunnen worden gerealiseerd.

Ten aanzien van het Korps Politie Curaçao:

In het rapport van december 2012 zijn er vier (4) aanbevelingen ten aanzien van het KPC geformuleerd. Uit dit onderzoek is gebleken dat de vier (4) aanbevelingen aan de Minister ten aanzien van het KPC niet zijn uitgevoerd. Het KPC heeft de Raad geen additioneel inzicht of informatie verschaft waarom de aanbevelingen niet zijn uitgevoerd. Doordat er geen structureel overleg is met het Bureau Slachtofferhulp is de informatiestroom naar en de dienstverlening en hulp aan de slachtoffers niet goed afgestemd op elkaar. Resultaat is dat de organisaties naast elkaar heen werken en dat er zelfs sprake kan zijn van dubbel werk of overlappende werkzaamheden. Hierdoor kunnen de slachtoffers niet efficiënt de benodigde hulp worden aangeboden.

Het nog steeds niet (in overleg met het Bureau Slachtofferhulp) ontwikkeld hebben van richtlijnen / instructies waarin criteria worden opgenomen met betrekking tot doorverwijzing van slachtoffers is een aanbeveling die vrij eenvoudig had kunnen worden uitgevoerd. Het ontbreken van richtlijnen en heeft tot gevolg dat er geen uniformiteit is op de werkvloer bij het KPC omtrent de doorverwijzing. Immers iedere dienstdoende ambtenaar is vrij om een eigen oordeel te vormen over de doorverwijzing.

Helaas worden er nog geen cursussen door het KPC georganiseerd met betrekking tot slachtofferhulp. Het gebrek aan cursussen en opleidingen heeft tot gevolg dat veel slachtoffers niet, niet tijdig of niet adequaat worden geholpen.

Ook het registreren van doorverwijzingen is een aanbeveling die vrij simpel kon worden geïmplementeerd. Het KPC beschikt immers reeds over het registratiesysteem ActPol, waarin de additionele gegevens van slachtoffers en mogelijke doorverwijzing in kunnen worden opgenomen. Opvallend is dat in PV's wordt opgenomen of personen als zijnde slachtoffers naar het BSH zijn doorverwezen, maar dat deze informatie daarna niet in Actpol wordt verwerkt. Het ontbreken van een registratiesysteem van het KPC heeft tot gevolg dat er geen volledig beeld is van alle slachtoffers en de alternatieven die hun worden aangeboden.

De Raad ziet het uitvoeren van de aanbevelingen als een prioriteit waar het KPC binnen zeer korte termijn aandacht moet geven.

Ten aanzien van het Openbaar Ministerie

In het rapport van december 2012 is er een aanbeveling ten aanzien van het OM geformuleerd. In juli 2015 is het OM begonnen met het uitvoeren van de aanbeveling. De Raad spreekt zijn waardering daarvoor uit en spreekt de hoop uit dat in de komende jaren meer cijfers beschikbaar zullen zijn.

3.2. Conclusies

De Raad is tevreden over de acties die het Ministerie van Justitie heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport van 2012. De Raad spreekt de hoop uit dat op korte termijn ook uitvoering gegeven zal worden aan de twee overige aanbeveling.

De Raad is tevreden over de acties die het Bureau Slachtofferhulp Curaçao heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport van december 2012. De Raad spreekt de hoop uit dat in de komende jaren de financiële middelen beschikbaar worden gesteld zodat de tweede aanbeveling volledig kan worden uitgevoerd.

De Raad constateert dat de aanbevelingen niet door het KPC zijn uitgevoerd. Ondanks enigszins begrip voor de werkbelasting bij het Korps, wijst de Raad op het feit dat kwaliteitsverbetering afhankelijk is van de werkprocessen en procedures. Indien geen verbetermaatregelen worden getroffen, zal de kwaliteit van de processen niet verbeteren. De Raad wijst nogmaals op de noodzaak om de aanbevelingen alsnog op korte termijn uit te voeren.

De Raad is tevreden over de acties die het OM heeft verricht teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen zoals vermeld in het rapport. De Raad is van oordeel dat de door het Openbaar Ministerie ingezette koers moet worden voortgezet.

3.3. Aanbevelingen

Ten aan zien van de algemene aanbevelingen aan de Minister:

Voer de nog niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie van december 2012 uit. Het betreft deze twee aanbevelingen: “stel de beginselen uit de VN-verklaring zoveel mogelijk in nationale regelingen vast als rechten van de

slachtoffers” en “richt een nationaal fonds op ter compensatie van slachtoffers van strafbare feiten”.

Voorts beveelt de Raad de Minister aan om conform planning van het Ministerie alle inspanningen te verrichten om in de komende jaren de subsidie voor de Stichting te verhogen.

Aanbevelingen aan de Minister betrekking tot het BSH

Stel de financiële middelen beschikbaar aan het BSH om:

- Opleidingen te bekostigen;
- Onderzoek te doen naar de mogelijkheden om additionele opvangfaciliteiten (safe-house) te bieden aan mannelijke slachtoffers en jongeren boven 21 jaar;
- Onderzoek te verrichten naar de mogelijkheid om een one-window-helpdesk in te richten.

Ten aanzien van het Korps Politie Curaçao:

Voer alle vier (4) aanbevelingen naar aanleiding van de inspectie naar het bestaan, de opzet en de werking van slachtofferhulp in Curaçao van december 2012 uit. Het betreft de volgende vier aanbevelingen:

- Voer structureel overleg met het Bureau Slachtofferhulp Curaçao.
- Ontwikkel op korte termijn (in overleg met het Bureau Slachtofferhulp) richtlijnen / instructies waarin criteria worden opgenomen met betrekking tot doorverwijzing van slachtoffers.
- Organiseer in samenwerking met het Bureau Slachtofferhulp op korte termijn en vervolgens op reguliere basis cursussen met betrekking tot slachtofferhulp.
- Registreer bij alle aangiftepunten het aantal personen /slachtoffers dat vanuit het Korps Politie Curaçao is doorverwezen dan wel is geadviseerd om zich bij het Bureau Slachtofferhulp te melden.

In het geval dat bepaalde aanbevelingen door gewijzigde omstandigheden niet of slechts in een aangepaste vorm of gedeeltelijk kunnen worden uitgevoerd dient het KPC de Minister daaromtrent te informeren.

Aanbevelingen aan de Minister met betrekking tot het OM

Draag zorg voor de verdere uitvoering van de aanbeveling naar aanleiding van de inspectie van december 2012.